C/2024/6833

29.11.2024

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 21ης Οκτωβρίου 2024

σχετικά με την οικονομική και δημοσιονομική πολιτική, την πολιτική απασχόλησης και τη διαρθρωτική πολιτική της Φινλανδίας

(C/2024/6833)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου ([1]), και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]), με τον οποίο θεσπίστηκε ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας («μηχανισμός»), άρχισε να ισχύει στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Ο μηχανισμός παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η οποία συνεπάγεται δημοσιονομική ώθηση χρηματοδοτούμενη από την Ένωση. Σύμφωνα με τις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής, ο μηχανισμός συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη και στην υλοποίηση βιώσιμων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, ιδίως μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και για να καταστούν οι οικονομίες των κρατών μελών πιο ανθεκτικές. Συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών και στην τόνωση της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στη βελτίωση της εδαφικής συνοχής εντός της Ένωσης και στη στήριξη της συνεχιζόμενης εφαρμογής του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

(2) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]) («κανονισμός REPowerEU»), ο οποίος εκδόθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2023, αποσκοπεί στην σταδιακή κατάργηση της εξάρτησης της Ένωσης από τις εισαγωγές ρωσικών ορυκτών καυσίμων. Με τον τρόπο αυτόν θα βοηθήσει να επιτευχθεί ενεργειακή ασφάλεια και να διαφοροποιηθεί ο ενεργειακός εφοδιασμός της Ένωσης, ενώ παράλληλα θα αυξήσει την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις ικανότητες αποθήκευσης ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση. Η Φινλανδία πρόσθεσε ένα νέο κεφάλαιο για το REPowerEU στο οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, με στόχο τη χρηματοδότηση καίριων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU.

(3) Στις 16 Μαρτίου 2023 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: προοπτικές μετά το 2030», με σκοπό την τεκμηρίωση των αποφάσεων πολιτικής και τη δημιουργία των συνθηκών-πλαισίου για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Η ανακοίνωση πλαισιώνει την ανταγωνιστικότητα με βάση εννέα αλληλοενισχυόμενους

([1]) ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

([2]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([3]) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) 2021/1060 και (ΕΕ) 2021/1755 και της οδηγίας 2003/87/ΕΚ (ΕΕ L 63 της 28.2.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

κινητήριους μοχλούς. Μεταξύ των εν λόγω κινητήριων μοχλών, η πρόσβαση σε ιδιωτικά κεφάλαια, η έρευνα και η καινοτομία, η εκπαίδευση και οι δεξιότητες, καθώς και μια λειτουργική ενιαία αγορά αναδεικνύονται ως πρωταρχικές προτεραιότητες πολιτικής για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, ώστε να αντιμετωπιστούν οι σημερινές προκλήσεις παραγωγικότητας και να ενισχυθεί η μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της Ένωσης και των κρατών μελών της. Στις 14 Φεβρουαρίου 2024 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Ετήσια έκθεση για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα 2024». Η εν λόγω ανακοίνωση αναλύει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και τις προκλήσεις της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς, παρακολουθώντας τις ετήσιες εξελίξεις βάσει των εννέα κινητήριων μοχλών ανταγωνιστικότητας που έχουν καθοριστεί.

(4) Στις 21 Νοεμβρίου 2023 η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2024, σηματοδοτώντας την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2024. Στις 22 Μαρτίου 2024 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες της ετήσιας έρευνας για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2024, οι οποίες επικεντρώνονται στις τέσσερις παραμέτρους της ανταγωνιστικής βιωσιμότητας. Στις 21 Νοεμβρίου 2023, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]), η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2024, στην οποία η Φινλανδία δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών που μπορεί να αντιμετωπίζουν ή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν ανισορροπίες και για τα οποία απαιτείται εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημερομηνία, η Επιτροπή ενέκρινε γνώμη σχετικά με το σχέδιο δημοσιονομικού προγράμματος 2024 της Φινλανδίας. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ και πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2024, όπου αναλύεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Το Συμβούλιο ενέκρινε τη σύσταση σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ ([5]) («σύσταση του 2024 σχετικά με τη ζώνη του ευρώ») στις 12 Απριλίου 2024 και την κοινή έκθεση για την απασχόληση στις 11 Μαρτίου 2024.

(5) Στις 30 Απριλίου 2024 τέθηκε σε ισχύ το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης. Το πλαίσιο περιλαμβάνει τον νέο κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία, τον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 ([6]) του Συμβουλίου για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, καθώς και την τροποποιημένη οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου ([7]) σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών. Οι στόχοι του νέου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης είναι η προώθηση υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης και ανθεκτικότητας μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων και η πρόληψη των υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης προωθεί επίσης την ανάληψη ιδίας ευθύνης σε εθνικό επίπεδο και επικεντρώνεται περισσότερο σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο, σε συνδυασμό με πιο αποτελεσματική και πιο συνεκτική επιβολή. Κάθε κράτος μέλος πρέπει να υποβάλει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Το εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο περιλαμβάνει τις δημοσιονομικές, μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δεσμεύσεις ενός κράτους μέλους και καλύπτει χρονικό ορίζοντα προγραμματισμού τεσσάρων ή πέντε ετών, ανάλογα με την κανονική διάρκεια της εθνικής κοινοβουλευτικής περιόδου. Η πορεία των καθαρών δαπανών ([8]) στα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για θέση ή διατήρηση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε αξιόπιστα καθοδική πορεία έως το πέρας της περιόδου προσαρμογής ή για διατήρησή του σε συνετά επίπεδα κάτω από το 60 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), καθώς και για μείωση και/ή διατήρηση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης κάτω από την τιμή αναφοράς της Συνθήκης του 3 % του ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Όταν κράτος μέλος δεσμεύεται να υλοποιήσει ένα κατάλληλο σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων σύμφωνα με τα κριτήρια που περιγράφονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, η περίοδος προσαρμογής μπορεί να παραταθεί έως και κατά τρία έτη. Προκειμένου να στηρίξει την κατάρτιση των εν λόγω εθνικών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών-διαρθρωτικών σχεδίων, η Επιτροπή δημοσίευσε στις 21 Ιουνίου 2024 καθοδήγηση σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχουν τα κράτη μέλη στα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδιά τους και στις ετήσιες εκθέσεις προόδου τους. Σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 36 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, η Επιτροπή διαβίβασε στα κράτη μέλη πορείες αναφοράς και τεχνικές πληροφορίες, ανάλογα με την περίπτωση. Τα κράτη μέλη οφείλουν να υποβάλουν τα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδιά τους έως τις 20 Σεπτεμβρίου 2024, εκτός εάν το κράτος μέλος και η Επιτροπή συμφωνήσουν να παρατείνουν την προθεσμία για εύλογο χρονικό διάστημα. Σύμφωνα με τα εθνικά νομικά τους πλαίσια, τα κράτη μέλη μπορούν να συζητούν τα προσχέδια μεσοπρόθεσμων σχεδίων τους με τα εθνικά τους κοινοβούλια, να ζητούν από τα ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα να εκδώσουν γνώμη και να διεξάγουν διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους εθνικούς ενδιαφερόμενους φορείς.

([4]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) Σύσταση του Συμβουλίου της 12ης Απριλίου 2024 σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ (ΕΕ C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Οι καθαρές δαπάνες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 2) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263: «Καθαρές δαπάνες»: οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση i) των δαπανών για τόκους, ii) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, iii) των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, iv) των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, v) των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και vi) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

(6) Το 2024 το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο εξακολουθεί να εξελίσσεται σύμφωνα με την εφαρμογή του μηχανισμού. Η πλήρης εφαρμογή των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας εξακολουθεί να είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν τα προηγούμενα έτη. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις των ετών 2019, 2020, 2022 και 2023 διατηρούν εξίσου τη σημασία τους για τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που έχουν αναθεωρηθεί, επικαιροποιηθεί ή τροποποιηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 14, 18 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(7) Στις 27 Μαΐου 2021 η Φινλανδία υπέβαλε στην Επιτροπή το οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης που καθορίζονται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού. Στις 29 Οκτωβρίου 2021 το Συμβούλιο εξέδωσε την εκτελεστική απόφασή του σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Φινλανδίας ([9]), η οποία τροποποιήθηκε στις 14 Μαρτίου 2023 δυνάμει του άρθρου 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 με σκοπό να επικαιροποιηθεί η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά για μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη ([10]), καθώς και στις 8 Δεκεμβρίου 2023 για να συμπεριληφθεί το κεφάλαιο για το REPowerEU ([11]). Η αποδέσμευση των δόσεων εξαρτάται από την έκδοση απόφασης της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, που δηλώνει ότι η Φινλανδία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν καθοριστεί στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Η ικανοποιητική εκπλήρωση προϋποθέτει ότι η επίτευξη των προηγούμενων οροσήμων και στόχων δεν έχει αναιρεθεί.

(8) Στις 25 Απριλίου 2024 η Φινλανδία υπέβαλε το οικείο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2024 και το οικείο πρόγραμμα σταθερότητας 2024, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου ([12]). Σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2024 αποτυπώνει επίσης την εξαμηνιαία έκθεση της Φινλανδίας σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(9) Στις 19 Ιουνίου 2024 η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2024 για τη Φινλανδία. Αξιολόγησε την πρόοδο της Φινλανδίας όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο μεταξύ 2019 και 2023 και προέβη σε απολογισμό της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Φινλανδίας. Με βάση την εν λόγω ανάλυση, η έκθεση χώρας εντόπισε κενά όσον αφορά τις προκλήσεις που δεν περιλαμβάνονται, ή περιλαμβάνονται μόνο εν μέρει, στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και νέες και αναδυόμενες προκλήσεις. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο της Φινλανδίας όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της Ένωσης για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

(10) Σύμφωνα με στοιχεία επικυρωμένα από την Eurostat, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης της Φινλανδίας αυξήθηκε από 0,4 % του ΑΕΠ το 2022 σε 2,7 % το 2023, ενώ το χρέος της γενικής κυβέρνησης αυξήθηκε από 73,5 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2022 σε 75,8 % στα τέλη του 2023. Όπως ανακοινώθηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Μαρτίου 2023, με τίτλο «Κατευθύνσεις δημοσιονομικής πολιτικής για το 2024», η Επιτροπή κάνει το πρώτο βήμα για να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος, σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές διατάξεις. Στις 19 Ιουνίου 2024 η Επιτροπή εξέδωσε έκθεση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, στην οποία αξιολογήθηκε η δημοσιονομική κατάσταση της Φινλανδίας, δεδομένου ότι το οικείο έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης που προβλέπεται για το 2024 υπερβαίνει την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη. Η έκθεση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, υπό το πρίσμα της εν λόγω αξιολόγησης και αφού ελήφθη υπόψη η γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής, που διατυπώθηκε σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 4 της Συνθήκης, η Επιτροπή δεν προτίθετο να προτείνει την κίνηση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος για τη Φινλανδία τον Ιούλιο του 2024.

(11) Στις 12 Ιουλίου 2022 το Συμβούλιο συνέστησε ([13]) στη Φινλανδία να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει το 2023 ότι η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών συνάδει με έναν συνολικά ουδέτερο προσανατολισμό δημοσιονομικής πολιτικής ([14]), λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη προσωρινή και στοχευμένη στήριξη προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας και προς τα άτομα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Συνέστησε στη Φινλανδία να βρίσκεται σε ετοιμότητα για να προσαρμόσει τις τρέχουσες δαπάνες στην εξελισσόμενη κατάσταση. Το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στη Φινλανδία να επεκτείνει τις

([9]) ST 12524/21· ST 12524/21 ADD 1.

([10]) Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2023, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης, της 29ης Οκτωβρίου 2021, σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Φινλανδίας (ST 6991/23 INIT· ST 6991/23 ADD 1).

([11]) Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 23, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης, της 29ης Οκτωβρίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Φινλανδίας (ST 15836/23· ST 15836/23 ADD 1).

([12]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

([13]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2022, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 της Φινλανδίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2022 της Φινλανδίας (ΕΕ C 334 της 1.9.2022, σ. 213).

([14]) Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, η μεσοπρόθεσμη (10ετής μέση) αύξηση του δυνητικού προϊόντος της Φινλανδίας το 2023 εκτιμάται σε 2,7 % σε ονομαστικούς όρους, με βάση τον 10ετή μέσο πραγματικό ρυθμό δυνητικής ανάπτυξης και τον αποπληθωριστή του ΑΕΠ για το 2023.

δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, λαμβάνοντας υπόψη την πρωτοβουλία REPowerEU, μεταξύ άλλων κάνοντας χρήση του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, το 2023 ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ([15]) ήταν επεκτατικός, κατά 0,9 % του ΑΕΠ, σε περιβάλλον υψηλού πληθωρισμού. Το 2023 η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) είχε επεκτατική συμβολή ύψους 0,8 % του ΑΕΠ στον δημοσιονομικό προσανατολισμό. Αυτό περιλαμβάνει την αύξηση κατά 0,2 % του ΑΕΠ του κόστους της παροχής προσωρινής προστασίας σε εκτοπισθέντα άτομα από την Ουκρανία. Ως εκ τούτου, η επεκτατική συμβολή των εθνικά χρηματοδοτούμενων καθαρών πρωτογενών τρεχουσών δαπανών το 2023 οφειλόταν μόνο εν μέρει στα άτομα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Η επεκτατική αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) οφειλόταν επίσης στη συνεχιζόμενη και ταχεία αύξηση των τιμών και του κόστους, ιδίως όσον αφορά τις αγορασθείσες υπηρεσίες και τις δαπάνες προσωπικού στην τοπική αυτοδιοίκηση, καθώς και στην αύξηση των σχετικών με την ετοιμότητα δαπανών που αναλήφθηκαν ως αντίδραση στον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Συνολικά, η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών το 2023 δεν ήταν σύμφωνη με τη σύσταση του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 2022. Οι δαπάνες που χρηματοδοτήθηκαν από επιχορηγήσεις βάσει του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης ανήλθαν στο 0,4 % του ΑΕΠ το 2023. Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις ανήλθαν στο 4,0 % του ΑΕΠ το 2023, ποσοστό που συνιστά μείωση κατά 0,2 εκατοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με το 2022. Η Φινλανδία χρηματοδότησε πρόσθετες επενδύσεις μέσω του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης. Η Φινλανδία χρηματοδότησε δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, όπως επενδύσεις σε υποδομές ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στο υδρογόνο χαμηλών εκπομπών. Οι εν λόγω δημόσιες επενδύσεις χρηματοδοτούνται εν μέρει από τον μηχανισμό και άλλα ταμεία της Ένωσης.

(12) Στο πρόγραμμα σταθερότητας 2024, το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές προβλέπεται αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ στο 0 % το 2024 και 1,6 % το 2025, ενώ ο μετρούμενος με τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) πληθωρισμός προβλέπεται στο 1,3 % το 2024 και 1,9 % το 2025. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να αυξηθεί σε 3,4 % του ΑΕΠ το 2024 και να μειωθεί σε 2,7 % του ΑΕΠ το 2025, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί σε 80,8 % έως τα τέλη του 2024 και 82,3 % έως τα τέλη του 2025. Μετά το 2025 το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να μειωθεί σε 1,9 % του ΑΕΠ το 2026. Επομένως, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να υποχωρήσει κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη το 2025. Αντίστοιχα, μετά το 2025 ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να αυξηθεί σταδιακά σε 82,4 % το 2026.

(13) Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ προβλέπεται να αυξηθεί κατά 0,0 % το 2024 και 1,4 % το 2025, και ο μετρούμενος με τον ΕνΔΤΚ πληθωρισμός να διαμορφωθεί σε 1,4 % το 2024 και 2,1 % το 2025.

(14) Στις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπεται δημόσιο έλλειμμα ύψους 3,4 % του ΑΕΠ το 2024, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί σε 80,5 % έως τα τέλη του 2024. Η αύξηση του ελλείμματος το 2024 αντικατοπτρίζει κυρίως τη βραδεία ανάπτυξη στο σκέλος των εσόδων, τόσο στους φόρους όσο και στις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, αλλά αντικατοπτρίζει επίσης αυξήσεις στις δαπάνες, ιδίως για κοινωνικές παροχές και μισθούς. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός προβλέπεται να είναι επεκτατικός κατά 0,7 % του ΑΕΠ το 2024.

(15) Δαπάνες ύψους 0,2 % του ΑΕΠ αναμένεται να χρηματοδοτηθούν με μη επιστρεπτέα στήριξη («επιχορηγήσεις») βάσει του μηχανισμού το 2024, έναντι 0,1 % του ΑΕΠ το 2023, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του μηχανισμού θα καταστήσουν δυνατή την πραγματοποίηση επενδύσεων υψηλής ποιότητας και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την παραγωγικότητα χωρίς άμεσο αντίκτυπο στο ισοζύγιο ή το χρέος της γενικής κυβέρνησης της Φινλανδίας.

(16) Στις 14 Ιουλίου 2023 το Συμβούλιο συνέστησε ([16]) στη Φινλανδία να διασφαλίσει συνετή δημοσιονομική πολιτική, ιδίως περιορίζοντας την ονομαστική αύξηση των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών ([17]) το 2024 σε ποσοστό που να μην υπερβαίνει το 2,2 %. Κατά την εκτέλεση των προϋπολογισμών τους για το 2023 και την κατάρτιση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων τους για το 2024, τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λάβουν υπόψη ότι η Επιτροπή θα πρότεινε στο Συμβούλιο να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος βάσει των απολογιστικών στοιχείων για το 2023. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, οι καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες της Φινλανδίας προβλέπεται να αυξηθούν κατά 4,0 % το 2024, ποσοστό που

([15]) Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ορίζεται ως μέτρο της ετήσιας μεταβολής της υποκείμενης δημοσιονομικής θέσης της γενικής κυβέρνησης. Αποσκοπεί στην αξιολόγηση της οικονομικής ώθησης που απορρέει από τις δημοσιονομικές πολιτικές, τόσο αυτές που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο όσο και αυτές που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός μετράται ως η διαφορά μεταξύ i) της μεσοπρόθεσμης δυνητικής ανάπτυξης και ii) της μεταβολής των πρωτογενών δαπανών, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων (και εξαιρουμένων των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με την κρίση της νόσου COVID-19) και συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται από μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό και άλλα ταμεία της Ένωσης. Ένας δείκτης με αρνητικό πρόσημο υποδηλώνει επεκτατική δημοσιονομική πολιτική, ενώ ένας δείκτης με θετικό πρόσημο υποδηλώνει συσταλτική δημοσιονομική πολιτική.

([16]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2023, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 της Φινλανδίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2023 της Φινλανδίας (ΕΕ C 312 της 1.9.2023, σ. 243).

([17]) Ως καθαρές πρωτογενείς δαπάνες ορίζονται οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δαπάνες εκτός i) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, ii) των δαπανών για τόκους, iii) των δαπανών για την κυκλική ανεργία και iv) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

είναι υψηλότερο από τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης. Η εν λόγω υπέρβαση του συνιστώμενου μέγιστου ρυθμού αύξησης των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών αντιστοιχεί σε 0,9 % του ΑΕΠ το 2024. Υπάρχει το ενδεχόμενο αυτό να μη συνάδει με ό,τι συνέστησε το Συμβούλιο.

(17) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε στη Φινλανδία να λάβει μέτρα για τη σταδιακή κατάργηση των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας τα οποία είναι σε ισχύ και να χρησιμοποιήσει τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος, το συντομότερο δυνατόν το 2023 και το 2024. Το Συμβούλιο συνέστησε περαιτέρω ότι, εάν νέες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας καταστήσουν αναγκαία τη θέσπιση νέων μέτρων στήριξης ή τη συνέχισή τους, η Φινλανδία πρέπει να διασφαλίσει ότι τα εν λόγω μέτρα στήριξης στοχεύουν στην προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων, είναι δημοσιονομικώς ανεκτά και διατηρούν τα κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής ([18]), το καθαρό δημοσιονομικό κόστος των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας εκτιμάται σε 0,2 % του ΑΕΠ το 2023 και σύμφωνα με τις προβλέψεις σε 0,0 % το 2024 και το 2025. Εάν τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν χρησιμοποιηθούν για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος, όπως συνέστησε το Συμβούλιο, οι προβολές αυτές θα συνεπάγονται δημοσιονομική προσαρμογή ύψους 0,2 % του ΑΕΠ το 2024, ενώ οι καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες ([19]) έχουν επεκτατική συμβολή στον δημοσιονομικό προσανατολισμό ύψους 0,7 % του ΑΕΠ κατά το εν λόγω έτος. Τα μέτρα στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας καταργήθηκαν σταδιακά το 2023 και το 2024. Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου. Ωστόσο, τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν δεν προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν πλήρως για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος. Υπάρχει το ενδεχόμενο αυτό να μη συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου.

(18) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στη Φινλανδία να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις και να διασφαλίσει την αποτελεσματική απορρόφηση των επιχορηγήσεων βάσει του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης, ιδίως για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις προβλέπεται να αυξηθούν από 4,0 % του ΑΕΠ το 2023 σε 4,1 % του ΑΕΠ το 2024. Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου. Αντίστοιχα, οι δημόσιες δαπάνες που χρηματοδοτούνται με έσοδα από ταμεία της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του μηχανισμού, αναμένεται να παραμείνουν σταθερές στο 0,4 % του ΑΕΠ το 2024.

(19) Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων και με την παραδοχή ότι η πολιτική θα παραμείνει αμετάβλητη, οι εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπουν δημόσιο έλλειμμα ίσο με 2,8 % του ΑΕΠ το 2025. Η μείωση του ελλείμματος το 2025 αποτυπώνει κυρίως την αύξηση του γενικού συντελεστή ΦΠΑ, καθώς και τις περικοπές δαπανών. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί σε 82,4 % έως τα τέλη του 2025, λόγω βραδύτερης οικονομικής ανάπτυξης και αύξησης των δαπανών για τόκους.

(20) Μολονότι η Φινλανδία διαθέτει αποτελεσματικό και χωρίς αποκλεισμούς σύστημα κοινωνικής πρόνοιας με υψηλό επίπεδο κοινωνικής προστασίας, το σύστημα αυτό είναι περίπλοκο και ενδέχεται να δημιουργεί αντικίνητρα για εργασία. Το 2020 ανατέθηκε σε ειδική κοινοβουλευτική επιτροπή ο σχεδιασμός της μεταρρύθμισης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης έως το 2027. Τον Μάρτιο του 2023 η επιτροπή παρουσίασε την ενδιάμεση έκθεσή της, η οποία περιείχε 31 προτάσεις για μελέτες, νομοσχέδια και αναπτυξιακά έργα για τις μελλοντικές κυβερνήσεις. Η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στον εξορθολογισμό του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας και στην αύξηση των κινήτρων για εργασία, με παράλληλη διατήρηση της αποτελεσματικής και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής προστασίας και αύξηση του ποσοστού απασχόλησης. Η μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης αναμένεται να συμβάλει στη βελτίωση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών.

(21) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και το παράρτημα V κριτήριο 2.2 του εν λόγω κανονισμού, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει εκτεταμένο σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που πρέπει να υλοποιηθούν έως το 2026. Οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις αναμένεται να συμβάλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Εντός αυτού του αυστηρού χρονικού πλαισίου, είναι αναγκαίο να προχωρήσει ταχέως η αποτελεσματική υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, για την ενίσχυση της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας της Φινλανδίας μέσω της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, με παράλληλη διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας έως τον Αύγουστο του 2026 είναι αναγκαίο η Φινλανδία να συνεχίσει την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων αντιμετωπίζοντας τις σχετικές προκλήσεις. Ειδικότερα, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η έγκαιρη υποβολή της δεύτερης και της τρίτης αίτησης πληρωμής. Η συστηματική

([18]) Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει το επίπεδο του ετήσιου δημοσιονομικού κόστους των εν λόγω μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων και των δαπανών και, κατά περίπτωση, χωρίς τα έσοδα από φόρους επί των απροσδόκητων κερδών των προμηθευτών ενέργειας.

([19]) Για τη μέτρηση της συμβολής αυτής χρησιμοποιείται η μεταβολή των πρωτογενών δαπανών της γενικής κυβέρνησης, χωρίς i) τις πρόσθετες δημοσιονομικές επιπτώσεις των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, ii) τις έκτακτες δαπάνες, iii) τις δαπάνες για την κυκλική ανεργία και iv) τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) βάσει του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης, σε σχέση με τον μεσοπρόθεσμο (10ετή) μέσο ρυθμό αύξησης του δυνητικού ονομαστικού ΑΕΠ, εκφραζόμενη ως ποσοστό του ονομαστικού ΑΕΠ.

συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών παραμένει αναγκαία προκειμένου να διασφαλιστεί η ευρεία οικειοποίηση της επιτυχούς υλοποίησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(22) Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των ταμείων της πολιτικής συνοχής, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([20]), η Φινλανδία οφείλει να επανεξετάσει κάθε πρόγραμμα που υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), το Ταμείο Συνοχής και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) έως τον Μάρτιο του 2025, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις προκλήσεις που προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2024, καθώς και το οικείο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα. Η εν λόγω επανεξέταση αποτελεί τη βάση για την οριστική κατανομή της ενωσιακής χρηματοδότησης που περιλαμβάνει κάθε πρόγραμμα. Η Φινλανδία έχει σημειώσει πρόοδο ως προς την εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής και του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα. Ειδικότερα, υπάρχουν ακόμη ανισότητες μεταξύ της περιφέρειας της πρωτεύουσας και της υπόλοιπης Φινλανδίας όσον αφορά το κατά κεφαλήν ΑΕΠ και την παραγωγικότητα της εργασίας. Η επιτάχυνση της εφαρμογής των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής είναι καθοριστικής σημασίας. Οι προτεραιότητες που συμφωνήθηκαν στα προγράμματα της πολιτικής συνοχής εξακολουθούν να είναι συναφείς, ιδίως για τη βόρεια περιοχή που είναι αραιοκατοικημένη και την ανατολική περιοχή. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει επίσης να δοθεί στην ενίσχυση της έρευνας και της ανάπτυξης και της καινοτομίας, της ψηφιοποίησης και της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, με την επιτάχυνση των πράσινων και δίκαιων μεταβάσεων. Επιπλέον, θα πρέπει να εξακολουθήσει να δίνεται έμφαση στην αντιμετώπιση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων, στην ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης και της ενεργού συμμετοχής στην αγορά εργασίας, ιδίως για τις ευπαθείς ομάδες, στη στήριξη μέτρων κοινωνικής καινοτομίας και στη βελτίωση των υπηρεσιών προστασίας των παιδιών. Η Φινλανδία θα μπορούσε επίσης να αξιοποιήσει την πρωτοβουλία για την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη, η οποία θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([21]), για τη στήριξη του μετασχηματισμού της βιομηχανίας, για παράδειγμα στους τομείς της τεχνητής νοημοσύνης, της κυβερνοασφάλειας και της ρομποτικής, της ενεργειακής απόδοσης και της αποδοτικής χρήσης των πόρων, καθώς και των ιατρικών τεχνολογιών που είναι ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια στον τομέα της υγείας.

(23) Πέρα από τις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις στις οποίες ανταποκρίνονται το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης, η Φινλανδία αντιμετωπίζει διάφορες πρόσθετες προκλήσεις που σχετίζονται με τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων, καθώς και την υλοποίηση της μεταρρύθμισης των κοινωνικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

(24) Η απασχόληση παρέμεινε πάνω από το 78 % το 2023 καθώς η ανεργία αυξήθηκε από 6,8 % το 2022 σε 7,2 % το 2023 και η διαρθρωτική ανεργία συνέχισε να υπάρχει. Οι αναντιστοιχίες δεξιοτήτων, δηλαδή η αδυναμία κάλυψης κενών θέσεων με εργαζομένους που διαθέτουν τις δεξιότητες τις οποίες ζητούν οι εργοδότες, προκαλούν προβλήματα, ιδίως στην εκπαίδευση, την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και την κοινωνική μέριμνα. Επιπλέον, οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού σε τομείς που σχετίζονται με την πράσινη μετάβαση ενδέχεται να περιορίσουν την πρόοδο ως προς την επίτευξη του κλιματικού στόχου της Φινλανδίας για ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα έως το 2035. Οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων απειλούν επίσης την ανταγωνιστικότητα και τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της Φινλανδίας και επιδεινώνονται περαιτέρω από τη γήρανση του πληθυσμού.

(25) Το ποσοστό του φινλανδικού πληθυσμού που αναφέρει μη ικανοποιούμενες ανάγκες ιατρικής περίθαλψης είναι υψηλό. Η εν εξελίξει μεταρρύθμιση των δημόσιων υπηρεσιών υγείας και των κοινωνικών υπηρεσιών αποσκοπεί στη διασφάλιση πιο ισότιμης πρόσβασης στις υπηρεσίες, με παράλληλο περιορισμό του αυξανόμενου κόστους παροχής υπηρεσιών. Η διοικητική μεταρρύθμιση έχει ολοκληρωθεί, αλλά οι διάφορες κομητείες παροχής υπηρεσιών ευημερίας βρίσκονται σε διαφορετικά στάδια ετοιμότητας όσον αφορά την αναδιοργάνωση και τη βελτιστοποίηση της παροχής υπηρεσιών.

(26) Δεδομένης της στενής διασύνδεσης των οικονομιών των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και της συλλογικής συνεισφοράς τους στη λειτουργία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, το 2024 το Συμβούλιο συνέστησε στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να λάβουν μέτρα, μεταξύ άλλων μέσω των οικείων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, για να εφαρμόσουν τη σύσταση του 2024 σχετικά με τη ζώνη του ευρώ. Όσον αφορά τη Φινλανδία, οι συστάσεις 1, 2 και 3 συμβάλλουν στην υλοποίηση της πρώτης, της δεύτερης, της τρίτης και της τέταρτης σύστασης που διατυπώνονται στη σύσταση του 2024 σχετικά με τη ζώνη του ευρώ.

([20]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([21]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058, (ΕΕ) 2021/1056, (ΕΕ) 2021/1057, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) 2021/1060, (ΕΕ) 2021/523, (ΕΕ) 2021/695, (ΕΕ) 2021/697 και (ΕΕ) 2021/241 (ΕΕ L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Φινλανδία να λάβει μέτρα το 2024 και το 2025 προκειμένου:

1. Να υποβάλει εγκαίρως το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του μεταρρυθμισμένου Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, να περιορίσει την αύξηση των καθαρών δαπανών ([22]) το 2025 σε ρυθμό που να συνάδει, μεταξύ άλλων, με τη θέση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε αξιόπιστα καθοδική πορεία σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα και με τη διατήρηση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη. Να επιδιώξει τη μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, με στόχο την αύξηση της αποδοτικότητας του συστήματος κοινωνικών παροχών, προκειμένου να βελτιωθούν τα κίνητρα για εργασία και να στηριχθεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών.

2. Να αντιμετωπίσει τις σχετικές προκλήσεις, ώστε να καταστεί δυνατή η αδιάλειπτη, ταχεία και αποτελεσματική υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, διασφαλίζοντας την ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων έως τον Αύγουστο του 2026. Να επιταχύνει την εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής. Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των εν λόγω προγραμμάτων, να εξακολουθήσει να επικεντρώνεται στις συμφωνηθείσες προτεραιότητες, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις δυνατότητες που παρέχει η πρωτοβουλία για την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

3. Να αντιμετωπίσει τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων με την επανειδίκευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και τη διεύρυνση της προσφοράς τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως για τους τομείς σπουδών στους οποίους παρουσιάζεται η υψηλότερη ζήτηση στην αγορά εργασίας. Να διασφαλίσει ότι η μεταρρύθμιση των κοινωνικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης θα βελτιώσει την πρόσβαση σε υπηρεσίες και την παροχή υπηρεσιών και θα αντιμετωπίσει τις ανεπάρκειες.

Λουξεμβούργο, 21 Οκτωβρίου 2024.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

NAGY I.

([22]) Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 2) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, ως «καθαρές δαπάνες» νοούνται οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση των δαπανών για τόκους, των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.